

27.2 Texte/Übungen

I. "Das Wissen um die Wiederbelebung der Verstorbenen"

1. पुरा देवानामसुराणां च मध्ये सदा युद्धं बभूव । 2. देवा असुरान् मारयामासुः । 3. किंत्वसुरा उज्जीविताः । पुनश्च देवैः सह युद्धं चक्रुः । 4. तस्माद् देवाः कदापि तान् मारयितुं न समर्थाः । 5. किंतु देवाः केनचिद् उपायेनासुरान् मारयितुं समर्था अभवन् । 6. तत् कथं समभवत् ?

7. असुराणां गुरुः शुक्रो नामासीत् । 8. तस्य मृतानां पुनरुज्जीवनस्य विद्यासीत् । 9. स मन्त्रं पठित्वा मृतानसुरान् पुनर्जीवयामास । 10. सा विद्या केवलं शुक्रस्यासीन्न तु देवानां न च तेषां गुरोर्बृहस्पतेः । 11. तद् दृष्ट्वा देवानां मनसि भीतिरुत्पन्ना । 12. ते मृतानां पुनरुज्जीवनस्य विद्यां बोद्धुमीषुः । 13. किंतु कः शुक्रं गत्वा तां विद्यां पृच्छेत् ? 14. मन्त्रयित्वा सर्वे देवा इमं निश्चयं चक्रुः । 15. तदर्थं देवानां गुरोः पुत्रः कचो नाम योग्यः । 16. सोऽत्यन्तं बुद्धिमानुपकारी च । 17. स शुक्रस्याश्रम उषित्वा तस्मान् मृतानां पुनरुज्जीवनस्य विद्यां लब्ध्वा शीघ्रं देवानां लोकं प्रत्यागत्य तां विद्यामस्माञ्छिक्षयेत् इति । 18. एवं देवाश्चिन्तयामासुः ।

19. कचोऽसुराणां पुरं जगाम । 20. असुराणां राजा तेषां गुरवे शुक्राय कस्मिंश्चिद् रमणीय उपवने शान्तमाश्रमं रचयामास । 21. तत्र पर्णैः कृते कुटीरे शुक्रः स्वपुत्र्या देवयान्या सह न्युवास । 22. कचो गुरोर्द्वार उपस्थायञ्जलिं चकार । 23. शुक्रस्तस्य सत्कारं कृत्वा तं पप्रच्छ । 24. कस्त्वम् ? कुत आगतः ? किमर्थमत्रागत इति । 25. कचः स्वागमनस्य सत्यं कारणं न कथयामास । 26. किंतु गुरुस्तस्यागमनस्य कारणं बुबोध । 27. अस्मै मृतानां पुनरुज्जीवनस्य विद्यां न दास्यामीति मनसि निर्णय्य स तस्मा अध्यायनायानुमतिं प्रददौ ।

28. आश्रमे कचस्याध्यापनमारब्धम् । 29. कचो बह्वीर्विद्याः शिशिक्षे । 30. आश्रमस्य कार्येष्वपि तत्पर आसीत् । 31. एवं कचो गुरोः प्रीतिं लेभे ।

32. कचे गुरोः प्रीतिं लक्षयामासुरसुराः । 33. तत इयमाशङ्का तेषां मनस्युत्पन्ना । 34. यदि गुरुस्तं पुनरुज्जीवनस्य विद्यां शिक्षयेत् तर्हि किं भवेदिति ।

35. एकदा कचो वन एकाकी बभ्राम । 36. तस्मिन् क्षणेऽसुरास्तं मारया मासुः । 37. यदा सायङ्कालं यावत् कचो गुरोर्गृहं नाजगाम तदा देवयानी भृशं चक्रन्द । 38. तस्याः पिता मा क्रन्देति भाषित्वा मृतानां पुनरुज्जीवनस्य मन्त्रं पपाठ । 39. कचश्च पुनरुज्जीवनमालभ्य तत्र प्रत्यागच्छत् । 40. तद् दृष्ट्वा पुनरसुराः कचममारयन् । 41. पुनरपि पुत्र्या दुःखाच्छुक्राचार्यः कचं जीवयामास । 42. एकदासुराः कचं पुनर् मारयित्वा ज्वालयित्वा तस्यास्थीनि भस्मसात् कृत्वा मद्ये मिश्रयित्वा तद् गुरुं पाययामासुः । 43. यदा शुक्रो मन्त्रं पपाठ तदा तस्योदरे कचो जीवनं लेभे । 44. तदनुभूय शुक्रोऽचिन्तयत् । 45. यदा ममोदरे स्थितः कचः पुनर् जीवनं लब्ध्वा ममोदरं स्फोटयिष्यति तदाहं मरिष्यामि । 46. तस्मात् शीघ्रं मृतानां पुनरुज्जीवनस्य विद्यां तं शिक्षयामि । 47. स पुनर् जीवनं लब्ध्वा मां जीवयेदिति 48. गुरुस्तमवदत् । वत्स! अहं त्वां मृतानां पुनरुज्जीवनस्य विद्यां शिक्षयामि । 49. त्वं ममोदरं स्फोटयित्वा बहिरागच्छ मां च मन्त्रं पठित्वा जीवयेति ।

50. कचो मन्त्रं शिक्षित्वा गुरुमजीवयत् । 51. पश्चात् स देवानां लोकं प्रस्थातुमारेभे । 52. किंतु देवयानी तेन सह विवाहमियेष । 53. कचोऽभाषत । अहं तव पितुरुदराज्जातः । 54. अतोऽहं तव भ्राता त्वं च मम भगिनी । 55. आवयोर्विवाहः कथं शक्य इति कचो देवयानीं प्रत्यवदत् । 56. क्रुद्धा देवयानी शापमुवाद त्वं कदापि पुनरुज्जीवनस्य विद्यां प्रयोक्तुं समर्थो न भवेरिति । 57. कचः स्वर्गं प्रस्थाय तां विद्यां देवानशिक्षयत् । ते च तस्याः प्रयोगं चक्रुः । 58. तथा देवा एतेनोपायेनासुरान् मारयितुम् समर्था अभवन् ।

27.2.1 Das Wissen um die Wiederbelebung der Verstorbenen

1. purā devānām asurāṇām ca madhye sadā yuddham babhūva |
Vor langer Zeit fand ständig ein Kampf zwischen den Götter und den Asuras statt.
2. devā asurān mārayām āsuḥ |
Die Götter töteten die Asuras.
3. kiṃtv asurā ujjīvitāḥ | punaś ca devaiḥ saha yuddham cakruḥ |
Aber die Asuras lebten wieder auf. Erneut kämpften sie mit den Göttern.
4. tasmād devāḥ kadapi tān mārayitum na samarthāḥ |
Die Götter warum darum nie imstande, sie zu töten.
5. kimtu devāḥ kenacid upāyenāsurān mārayitum samarthā abhavan |
Aber die Götter wurden dank einer List in die Lage versetzt, die Asuras zu töten.
6. tat katham samabhavat |
Wie wurde das möglich?
7. asurāṇām guruḥ śukro nāmāsīt |
Die Asuras hatten einen ehrwürdigen Lehrer namens Śukra.
8. tasya mṛtānām punarujjīvanasya vidyāsīt |
Er besass das Wissen, wie Tote wieder zum Leben erweckt werden können.
(Er besass das Wissen der Belebung der Toten.)
9. sa mantraṃ paṭhitvā mṛtān asurān punarjīvayām āsa |
Er rezitierte einen Mantra und erweckte die toten Asuras wieder zum Leben.
10. sā vidyā kevalam śukrasyāsīn na tu devānām na ca teṣāṃ guror bṛhaspateḥ |
Dieses Wissen hatte nur Śukra, nicht aber die Götter und auch nicht deren weiser Lehrer Bṛhaspati.
11. tad dṛṣṭvā devānām manasi bhītir utpannā |
Als sie das gesehen hatten, fürchteten sich die Götter.
(Als sie das gesehen hatten, entstand im Geist der Götter Furcht.)
12. te mṛtānām punarujjīvanasya vidyām boddhum iṣuḥ |
Sie wollten das Wissen der Wiederbelebung von Toten erfahren.
13. kiṃtu kaḥ śukraṃ gatvā tām vidyām pṛcchet |
Aber wer soll zu Śukra gehen und nach diesem Wissen fragen?
14. mantrayitvā sarve devā imaṃ niścayaṃ cakruḥ |
Alle Götter berieten sich und fassten diesen (den folgenden) Entschluss:
15. tadartham devānām guroḥ putraḥ kaco nāma योग्याḥ |
«Zu diesem Zweck ist der Sohn des ehrwürdigen Lehrers der Götter namens Kaca der geeignete.
16. so 'tyantaṃ buddhimān upakārī ca |
Er ist überaus klug und hilfsbereit.

17. sa śukrasyāśrama uṣitvā tasmān mṛtānām punarujjīvanasya vidyām labdhvā śīghraṃ devānām lokam
pratyāgatya tām vidyām asmāñ chikṣayet iti |
Nachdem er im Áśram von Śukra übernachtet, von ihm das Wissen von der Wiederbelebung der Toten
erhalten hat und schnell zum Göttersitz zurückgekehrt ist, soll er uns das Wissen lehren.»
18. evaṃ devāś cintayām āsuḥ |
So überlegten die Götter.
19. kaco 'surāṇām puraṃ jagāma |
Kaco ging [also] in die Stadt der Asuras.
20. asurāṇām rājā teṣāṃ gurave śukrāya kasmimścid ramaṇīya upavane śāntam āśramaṃ racayām āsa |
Der Herrscher der Asuras hatte in einem lieblichen Hain einen ruhigen Áśram für den ehrwürdigen Lehrer
Śukra errichtet.
21. tatra parṇaiḥ kṛte kuṭīre śukraḥ svaputryā devayānyā saha nyuvāsa |
Dort wohnte Śukra zusammen mit seiner Tochter Devayānī in einer Hütte gemacht aus Laubzweigen.
22. kaco guror dvāra upasthāyāñjaliṃ cakāra |
Kaca blieb an der Türe des ehrwürdigen Lehrers stehen und faltete seine Hände zum Gruss |
23. śukras tasya satkāraṃ kṛtvā taṃ papraccha |
Nachdem Śukra ihn willkommen geheissen hatte, fragte er ihn :
24. kastvam | kuta āgataḥ | kimartam atrāgata iti |
Wer bist du? Woher bist du gekommen? Wofür bist du hierher gekommen?
25. kacaḥ svāgamanasya satyaṃ kāraṇaṃ na kathayām āsa |
Kaca erzählte den wahren Grund seines Herkommens nicht.
26. kiṃtu gurus tasyāgamanasya kāraṇaṃ bubodha |
Aber der weise Lehrer merkte den Grund seines Herkommens.
27. asmaī mṛtānām punarujjīvanasya vidyām na dāsyāmīti manasi nirmīya sa tasmā adhyāyanāyānumatiṃ
pradadau |
Nachdem er für sich (im Geist) entschieden hatte: «Dem werde ich das Wissen um die Wiederbelebung
der Toten nicht geben», schenkte er ihm die Erlaubnis (bei ihm) zu lernen.
28. āśrame kacasyādhyāpanam ārabdham |
Im Ashram begann Kacas Unterricht.
29. kaco bahvīr vidyāḥ śīśikṣe |
Kaca erwarb für sich (lernte) viel Wissen |
30. āśramasya kāryeṣv api tatpara āsīt |
Auch war er mit den Angelegenheiten des Ashrams beschäftigt.
31. evaṃ kaco guroḥ prītim lebhe |
So erwarb Kaca die Zuneigung des weisen Lehrers.
32. kace guroḥ prītiṃ lakṣayām āsur asurāḥ |
Die Asuras bemerkten die Zuneigung des weisen Lehrers zu Kaca.

33. tata iyam āśānkā teṣāṃ manasy utpannā |
Deshalb entstand die folgende Befürchtung bei ihnen (in ihrem Geist):
34. yadi gurus taṃ punarujjīvanasya vidyāṃ śikṣayet tarhi kiṃ bhaved iti |
«Was wäre, wenn der weise Lehrer ihn das Wissen der Wiederbelebung lehren würde?»
35. ekadā kaco vana ekākī babhrāma |
Eines Tages schlenderte Kaca alleine im Wald umher.
36. tasmin kṣaṇe 'surās taṃ mārayām āsuḥ |
Bei dieser Gelegenheit töteten die Asuras ihn.
37. yadā sāyaṅkālaṃ yāvat kaco guror gṛhaṃ nājagāma tadā devāyanī bhṛśaṃ cakranda |
Als bis zur Abendzeit Kaca nicht ins Haus des weisen Lehrers zurückgekehrt war, da weinte Devāyanī sehr.
38. tasyāḥ pitā mā krandeti bhāṣitvā mṛtānām punarujjīvanasya mantraṃ papāṭha |
Ihr Vater sprach: «Weine nicht!» und sagte den Mantra der Wiederbelebung von Toten her.
39. kacaśca punarujjīvanam ālabhya tatra pratyāgacchat |
Und Kaca erreichte seine Wiederbelebung und kehrte dorthin zurück.
40. tad drṣtvā punar asurāḥ kacam amārayan |
Als die Asuras das sahen, töteten sie Kaca wieder.
41. punar api putryā duḥkhāc chukrācāryaḥ kacam jīvayām āsa |
Und wieder machte der Weise Śukra wegen des Kummers der Tochter Kaca wieder lebendig.
42. ekadāsurāḥ kacam punar mārayitvā jvālayitvā tasyāsthīni bhasmasāt kṛtvā madye miśrayitvā tad guruṃ pāyayām āsuḥ |
Nachdem sie Kaca eines Tages wieder getötet, (ihn) verbrannt, seine Knochen zu Asche gemacht und mit Wein gemischt hatten, gaben sie das (Gemisch) dem Ehrwürdigen zu trinken.
43. yadā śukro mantraṃ papāṭha tadā tasyodare kaco jīvanam lebhe |
Als Śukra den Mantra rezitierte, da erhielt Kaca in seinem Bauch sein Leben wieder.
44. tad anubhūya śukro 'cintayat |
Nach dieser Erfahrung überlegte Śukra (folgendes):
45. yadā mamodare sthitaḥ kacaḥ punar jīvanam labdhvā mamodaram sphaṭayisyati tadāhaṃ mariśyāmi |
«Wenn Kaca in meinem Bauch liegt, nachdem er wieder lebendig geworden ist, wird er meinen Bauch aufreißen und dann werde ich sterben.
46. tasmāt śīghraṃ mṛtānām punarujjīvanasya vidyāṃ taṃ śikṣayāmi |
Deshalb lehre ich ihn schnell das Wissen von der Wiederbelebung der Toten.
47. sa punar jīvanam labdhvā mām jīvayed iti |
Nachdem er wieder zum Leben erweckt ist, soll er mich wieder zum Leben erwecken.»
48. gurus tam avadat | vatsa | ahaṃ tvāṃ mṛtānām punarujjīvanasya vidyāṃ śikṣayāmi |
Der ehrwürdige Lehrer sagte ihm (also folgendes): «Mein Junge! Ich werde dich das Wissen der Wiederbelebung der Toten lehren.
49. tvam mamodaram sphaṭayitvā bahir āgaccha mām ca mantraṃ paṭhitvā jīvayeti |
Reisse meinen Bauch auf und komm (aus ihm) heraus! Rezitiere dann den Mantra und erwecke mich zum Leben!

50. kaco mantraṃ śikṣitvā gurum ajīvayat |
Kaca lernte den Mantra und machte den ehrwürdigen Lehrer lebendig.
51. paścāt sa devānāṃ lokam prasthātum ārebhe |
Danach traf er Vorbereitungen, um sich nach dem Sitz der Götter aufzumachen.
52. kiṃtu devayānī tena saha vivāham iyeṣa |
Aber Devayani wollte ihn heiraten.
53. kaco 'bhāṣata | ahaṃ tava pitur udarāj jātaḥ |
Kaca sprach: «Ich bin aus dem Bauch deines Vaters geboren.
54. ato 'haṃ tava bhrātā tvam ca mama bhāginī |
Darum bin ich dein Bruder und du bist meine Schwester.
55. āvayor vivāhaḥ katham śakya iti kaco devayānīm pratyavadat |
Wie ist eine Heirat von uns zwei möglich?» antwortete Kaca Devayani.
56. krudhā devayānī śāpam uvāda tvam kadāpi punarujjīvanasya vidyāṃ prayoktuṃ samartho na bhaver iti |
Die erzürnte Devayani stieß einen Fluch aus: «Immer, wenn du das Wissen zur Wiederbelebung anwenden willst, sollst du (dazu) nicht imstande sein.
57. kacaḥ svargaṃ prasthāya tām vidyāṃ devān aśikṣayat | te ca tasyāḥ prayogaṃ cakruḥ |
Kaca brach zum Himmel auf und lehrte die Götter dieses Wissen. Und sie machten auch von ihm Gebrauch.
58. tathā devā etenopāyenāsurān mārāyitum samarthā abhavan |
So waren die Götter mit diesem Hilfsmittel imstande, die Asuras zu töten.

27.2. Hilfestellungen

10. śukrasyāsīn na: Sandhi 45
12. boddhum: Infinitiv zu √budh (1); īṣuḥ 3. Sg. Perfekt Par. √iṣ (6), siehe Grammatik, S. 47
17. asmāñ: Akk. von asmad (wir) + Sandhi 54
21. nyuvāsa: 3. Sg. Perfekt Par. ni + √vas (1), siehe Grammatik, S. 47
22. dvāra = dvāre, Sandhi 26
27. tasmā adhyāyanāyānumatiṃ pradadau = tasmāi (Dativ, Sandhi 28) adhyāyanāya (Dativ) anumatiṃ pradadau
Ich hätte eigentlich hier eher den Genitiv «adhyāyanasya» erwartet, ... schenkte ihm die Erlaubnis des Lernens, oder aber eben wie hier, mit Dativ ... für das Lernen.
29. bahvīr vidyāḥ: Akk. Pl. f. + Sandhi 9; das f. zu bahu heisst, neben ebenfalls bahu, auch bahvī.
śīśikṣe: 3. Sg. Perfekt Ātm. √śikṣ (1)
34. yadi ... tarhi mit Optativ: Delbrück schreibt in seinem Standardwerk «Altindische Syntax» (§194), dass diese Konstruktion verwendet wird, wenn die Erfüllung des ausgedrückten Inhalts als möglich angesehen werde, was ja bei diesem Satz der Fall ist. Dies im Gegensatz zum Irrealis, der ja ausdrückt, dass etwas nicht geschieht oder geschehen ist.
36. mārayām āsuḥ: falsche Trennung
37. sāyaṅkālaṃ = sāyaṃkālaṃ: Abendzeit. Wackernagel, der berühmte Schweizer Sanskritgrammatiker schreibt dazu: «Vor Verschlusslauten [siehe unsere Grammatik, S. 6] geht -m in der älteren Sprache konstant in den entsprechenden Nasal über» (Wackernagel: Altindische Grammatik, Bd. 1, §283b). Also nicht nur, wie wir das einst gelernt haben (wenn ich mich recht erinnere) in der Aussprache, sondern auch beim Schreiben.
yāvāt mit Akk.: bis
42. madye miśrayitvā: nach den gängigen Wörterbüchern regiert miśr oder miśray, wie das denominative Verb auch angesetzt wird, den Instrumental und nicht den Lokativ. Aber vielleicht können wir uns behelfen, indem wir übersetzen: «in den Wein gemischt», statt «mit Wein gemischt».
52. iyeṣa: 3. Sg. Perfekt Par, siehe Grammatik, S. 47
55. āvayor: Personalpronomen 1. P. Dual asmad wir